

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának

h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5013/2015/5.

A tanács tagja: dr. Kozma György a tanács elnöke; dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó előadó bíró; dr. Balogh Zsolt bíró

Az indítványozó: Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
(Miskolc, Fazekas u. 2.)

Az érintett önkormányzat: Tardona Község Önkormányzata
(Tardona, Aradi út 1.)

Az ügy tárgya: telekadó mértéke

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy a Tardona Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 10/2011. (XII. 30.) önkormányzati rendeletét módosító 5/2013. (V. 21.) önkormányzati rendelete 2. §-a törvényellenes, ezért azt megalkotására visszamenőleges hatállyal megsemmisíti;
- megállapítja, hogy Tardona Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 10/2011. (XII. 30.) önkormányzati rendeletét módosító 5/2013. (V. 21.) önkormányzati rendelete 2. §-a nem alkalmazható a Miskolc Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.031/2015. számú folyamatban lévő perében, valamint valamennyi, a törvényellenesség megállapítása időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben;
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

1. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatala másodfokú adóhatóságként helybenhagyta az elsőfokú önkormányzati adóhatóság határozatát, amellyel egy magánszemélyt az érintett önkormányzat belterületén tulajdonában álló „kivett beépítetlen” telke után 2013. adóévre 118.140 forint telekadó megfizetésére kötelezte.

2. Az adózó keresete folytán eljáró Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) az előtte folyamatban lévő per tárgyalását 10.K.27.031/2015/3. számú végzésével felfüggesztette és a Kúria Önkormányzati Tanácsához fordult a Tardona Község Önkormányzata Képviselő-testületének telekadóról szóló 10/2011. (XII. 30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 2. § (2) és (3) bekezdéseinek törvényességi vizsgálata és megsemmisítése iránt.

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

3. A Bíróság indítványát azzal indokolta, hogy az Ör. 2. § (2) és (3) bekezdése a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (2)-(3) bekezdéseibe, valamint a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Helyi adó tv.) 6. § a), c) és d) pontjaiba ütközően törvénysértőek, mivel „visszamenőleges hatállyal (2013. január 1-jével) állapítottak meg adófizetési kötelezettséget, mellyel a jogbiztonságot, és felkészülési időhöz való jogot is sértették.

4. Állította, hogy az önkormányzat által időközben módosított adó mértéke nem felel meg a Helyi adó tv. 6. § c) és d) pontjaiban foglaltaknak, mivel a mértéket objektív számmal határozza meg.

5. Hivatkozott arra is, hogy az Önkormányzat az Ör. 2. § (3) bekezdés e) pontja szerinti mentességet 5/2013. (V. 21.) önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: Örmód.1.) hatályon kívül helyezte, és a módosítást 2013. január 1-jével, visszamenőlegesen rendelte alkalmazni. Ezt követően, a 8/2013. (IX. 17.) önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: Örmód.2.) a módosított adómértéket egységesen, 20 forint/nm-ben határozta meg.

6. A Bíróság álláspontja értelmében a korábban mentesülő adózók adófizetési kötelezettsége miatt az önkormányzat megsértette a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát, a megállapított adómérték pedig nem tesz eleget a törvényi követelményeknek.

7. Az érintett önkormányzat – a bíróságok igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 52. §-a alapján részére kézbesített indítványra tekintettel, határidőben – állásfoglalást nyújtott be a Kúriához. Állásfoglalásában az indítvány elutasítását kérte arra tekintettel, hogy az Ör-t 2013. május 14-én és 2013. szeptember 10-én is módosította a képviselő-testület. A módosítások eredményeként változott a mentesülési szabályok hatálya alá tartozó személyi kör, illetve a telekadó-mérték 2012. január 1-jére visszamenőleges hatállyal a 100 forint/nm/év helyett 20 forint/nm/év-ben került meghatározásra.

8. Utalt arra is, hogy a helyi adóhatóság a korábbi adókiivetést tartalmazó határozatait visszavonta és elkészítette a módosított Ör. szabályaihoz igazodó határozatait. Mivel álláspontja szerint az adózók visszamenőlegesen kedvezőbb helyzetbe kerültek az az adómérték visszamenőleges csökkentése révén, valamint tekintettel a Helyi adó tv. 21. § a) pontjára és 22. §-ára is, az önkormányzat az indítvány elutasítását kérte.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

9. Az indítvány részben megalapozott.

10. Előjáróban rögzíti a Kúria Önkormányzati Tanácsa azt, hogy az érintett önkormányzat a támadott Ör-t az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésére visszavezethető, a Helyi adó tv. rendelkezései alapján végrehajtó jellegű jogalkotói jogkörében alkotta meg. Ezért az Ör. nem lehet ellentétes – egyéb jogszabályi rendelkezések mellett - a Helyi adó tv. szabályozásával sem.

11. Előjáróban állapítja meg továbbá azt is, hogy a Kúria a Bíróság Ör. 2. § (3) bekezdésének a Jat. 2. § (2) -(3) bekezdéseibe, valamint a Helyi adó tv. 6. § a) pontjába, a visszamenőleges jogalkotás tilalmába ütközésre alapított indítványát a Köf.5043/2014. számú határozatában már vizsgálta, és azt elutasította. Mivel a Bíróság jelen ügyben benyújtott indítványa eltérő tartalmú, ezért a Kúria azt érdemben, ítélt dologra hivatkozás nélkül vizsgálta.

12. A Helyi adó tv. 5. § a) pontja jogosítja az önkormányzatokat vagyoni típusú adók kivetésére, az adójogi jogalkotás egyéb, általános kereteit pedig a 6. § adja meg. A Helyi adó tv. a vagyoni típusú adók különös szabályai között, a 21. és 22. §-aiban szabályozza az adó alapját és – a 6. § c) pontjának figyelembe vétele mellett – annak mértékét.

13. A Helyi adó tv. 6. § a) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy „az 5. §-ban meghatározott adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit.” Az indítvány első részében a Kúria Önkormányzati Tanácsának azt kellett vizsgálnia, hogy az Örmód.1.-et hatályba léptető 2. § eredményezett-e visszamenőlegesen kedvezőtlen változást az adójogi anyagi jogi jogviszonyokban.

14. A Jat. 2. § (2) bekezdése értelmében „[j]ogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé”. Emellett a Helyi adó tv. fentiekben idézett 6. § a) pontja is kizárja az évközi, a naptári éven belül az adóterhet súlyosbító módosítást.

15. Az Örmód.1. tartalmát tekintve két szakaszból, a módosító rendelkezést tartalmazó 1. §-ból, és a szabályozási átmenetről rendelkező 2. §-ból áll. Figyelemmel a Jat. 12. § (1) bekezdésére, a 2013. június 1-jén az Örmód.1. hatályba lépésének napján csupán az Örmód.1. módosító rendelkezése tekinthető végrehajtottnak, ezért a Kúria megállapította, hogy a szabályozási átmenetről rendelkező 2.§ hatályos és mint ilyen normakontroll tárgyát képező szabály.

16. Az Örmód.1. 2. §-a az adóéven belül hozott létre változást, mivel a szűkebb személyi kört érintő mentességi szabályokat visszamenőlegesen, 2013. január 1-jével rendelte alkalmazni. Azon adózók számára, akik a módosítás eredményeként elestek a mentességtől és visszamenőlegesen adókötelezettségük keletkezett, a módosítás hatályba léptetése egyértelmű hátrányos változást jelentett. Viszonylatukban az Örmód.1. hatályba léptető rendelkezése a Jat. 2. § (2) bekezdésébe, valamint a Helyi adó tv. 6. § a) pontjába ütközően törvénysértő volt. Ezért a Kúria az Örmód.1. 2. §-át megsemmisítette és kizárta perbeli alkalmazását.

17. A döntés eredményeként az Örmód.1. 1. §-a szerinti, az Ör. 2. § (3) bekezdésébe beépült mentességi szabályokat a Jat. 15. § (1) bekezdés a) pontja szerint, „a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra (...) kell alkalmazni”, azaz a 2014. január 1-el kezdődő adóévben.

18. A Bíróság indítványa értelmében a megállapított az Ör. 2. § (2) bekezdése szerinti adómérték a Helyi adó tv. 6. § c) és d) pontjaiba ütközően törvénysértő.

19. Az Ör. támadott rendelkezése a telekadó évi mértékét 20 forint/nm-ben határozta meg. Figyelemmel a Helyi adó tv. 21. § a) pontjában foglalt adómérték-maximumra (200 forint/év/nm), valamint a 6. § c) pont szerinti „relatív adómaximumra” is, a Kúria megállapította, hogy az Ör. - az Örmód.2. 2012. január 1-jére visszamenőleges módosítását követően – abszolút értéken sem magas adómértékről rendelkezett. A visszamenőleges alkalmazás pedig kifejezetten kedvező szabályt jelentett az adózók számára. Egyéb indítványi indokolás hiányában a Kúria a 6. § d) pont és az Ör. rendelkezései között nem látott érdemi összefüggést. Ezért ezen indítványi elemeket megalapozatlannak ítélte.

20. A Kúria fenti indokai alapján a Bszi. 55. § (2) bekezdése alapján az Örmód.1. szabályozási átmenetre vonatkozó rendelkezését megsemmisítette, egyebekben pedig az 55. § (3) bekezdése alapján az indítványt elutasította.

A döntés elvi tartalma

21. *Az önkormányzati rendelet módosító rendelkezése a módosított szabályozásba történt beépüléssel végrehajtottá vált. A szabályozási átmenetre vonatkozó rendelkezései azonban hatályban maradnak, amelyek ezért normakontroll tárgyát képezhetik a Kúria eljárásában. Amennyiben az ilyen rendelkezések visszamenőlegesen terhesebbé teszik az anyagi adójogi jogviszonyt, azok törvénysértését meg kell állapítani.*

Alkalmazott jogszabályok

22. 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdés; 15. § (1) bekezdés a) pont, 1990. évi C. törvény 6. § a), c) és d) pont

Záró rész

23. A döntés elleni jogorvoslatot a Bszi. 49. §-a zárja ki.

Budapest, 2015. szeptember 15.

***Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró,
Dr. Balogh Zsolt sk. bíró***

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő